

Amsterdam, 7 April 2014

Geachte Mevrouw, Mijnheer,

Onlangs heb ik vernomen dat er een voorstel ligt artikel 45d van de auteurswet te wijzigen en dat dit zal betekenen dat er een einde komt aan de uitzonderingspositie van muzikauteurs van opdrachtmuziek voor films en (televisie)-commercials, leaders en dergelijke. Ik verwacht dat dit voor mijn beroepsgroep, de muzikauteurs, erg nadelige effecten zal hebben. Ik denk dat het goed is om U hiervan op de hoogte te stellen.

Als het voorstel wordt doorgevoerd zal ik het exclusieve recht om mijn (film)muziek publiek te maken verliezen. De producent zal dan mijn rechten krijgen en kan met de muziek doen wat hij wil, tenzij wij anders overeenkomen. Gezien onze onderhandelingspositie zal dat in praktijk waarschijnlijk geen gestalte krijgen. Voor het verkrijgen van deze rechten door de producent/opdrachtgever zal door deze een 'billijke vergoeding' moeten worden betaald. Een extra kostenpost voor de producent die, gezien de budgetten in de Nederlandse filmindustrie, waarschijnlijk lastig uit te onderhandelen zal zijn. Ik sta daar nu alleen voor. Buma/Stemra exploiteerde deze rechten voor ons wat onze positie veel sterker maakt(e). Daarbij komt het verbodsrecht te vervallen wat onze positie nog zwakker maakt.

Ook wat betreft de exploitatie in bioscopen en in de uitzendingen van bijvoorbeeld de STER zou ik als (film)muzikauteur niet langer kunnen rekenen op Buma/Stemra. Ik moet daar zelf de vergoeding voor uitonderhandelen met de producent/opdrachtgever. Op dit moment incasseert Buma/Stemra deze vergoeding voor ons op basis van een koepelovereenkomst. Het is maar zeer de vraag of ik in staat zal zijn om de werkelijke waarde van deze vorm van exploitatie in de 'billijke vergoeding' verrekend te krijgen.

In het geval van het gebruik van muziek in commercials en jingles wordt dat, verwacht ik, nóg lastiger. In tegenstelling tot wat menigeen denkt zijn de budgetten voor opdrachtmuziek in commercials (naast film mijn 'core-business') aan de lage kant; dat er de laatste jaren een crisis heeft gewoed kan U niet ontgaan zijn en dat heeft ook ons geraakt. De inkomsten uit de exploitatie van onze rechten voor bovengenoemde zijn voor mijn bedrijf essentieel om te kunnen overleven.

Ik begrijp dat hier een 'proportioneel billijke vergoeding' tegenover zou moeten komen te staan die uit zal gaan van de inkomsten van de gebruiker maar het is natuurlijk geheel de vraag wat die inkomsten zijn en hoe die zullen worden vastgesteld (netto omzet? bruto omzet?) Binnen het nieuwe systeem zal ik ook geen minimum vergoeding voor een licentie meer kunnen ontvangen ongeacht de omzet. Het is dus zeer waarschijnlijk dat deze inkomsten geheel zullen wegvallen. Een regelrechte ramp voor ons bedrijf!

Het voorstel tot wijziging van artikel 45d gaat volledig voorbij dat een muziekwerk van andere aard is dan de andere werken en rechten die in een filmwerk tot uiting komen. Het werk van een scenarist, regisseur en acteur is met het filmwerk verbonden en alleen daarmee verweven. Bestaand repertoire en speciaal gecomponeerde werken worden in veel gevallen door elkaar wordt gebruikt en de muziek uit films en zelfs commercials wordt ook vaak hergebruikt in een andere context. Hiervan zijn talloze voorbeelden te noemen.

Zelfs het meeste werk van grote klassieke componisten als Mozart en Hayden werd gecomponeerd als opdrachtmuziek (hofcomponisten!) maar dat werk wordt tot op heden gespeeld geheel buiten de context van de oorspronkelijke opdracht, al was het 'bestaand' repertoire.

Het is dus overduidelijk dat de muzikauteur die speciaal voor een film, televisieserie of commercial een stuk componeert door dit voorstel in een sterk nadeliger positie komt dan de auteur van 'bestaand; repertoire. Gelet op deze omstandigheden, hoop ik dan ook dat het Ministerie in het voorstel de bestaande uitzondering voor muziekwerken zal laten staan en artikel 45d Aw dus niet op alle muziekwerken van toepassing laat zijn.

Hoogachtend,

J.S.B. Balhuizen

Componist en mede eigenaar Good Sounds b.v. te Amsterdam